

Aantekeningen overleg IenW/RWS en provincie Gelderland over Statenbrief

Op 18 januari 2023 heeft gedeputeerde Drenth de minister gebeld om uitleg te geven over het in de Statenbrief opgenomen voornemen om de gepubliceerde intrekingsbesluiten terug te trekken. De minister heeft vervolgens verzocht om via de vaste contactpersonen ambtelijk te achterhalen wat precies is gebeurd en wat er nog gaat gebeuren. Om dit te achterhalen hebben IenW en provincie Gelderland op 19 januari 2023 hierover overleg gevoerd.

Het overleg levert het volgende beeld op:

- Begin januari zijn in mandaat ontwerp-intrekingsbesluiten van natuurvergunningen van bedrijven ten behoeve van Via15, Ring Utrecht en Knooppunt Hoevelaken gepubliceerd. De afdeling vergunningverlening van de provincie Gelderland zag dit als een gebruikelijke, administratieve stap binnen het mandaat. Een aantal van deze ontwerpbesluiten is gedurende 2022 ambtelijk voorbereid tussen provincie Gelderland en RWS.
- Deze stap heeft geleid tot vragen vanuit politiek en media.
- Vergunningverlening kan in mandaat echter geen politiek gevoelige besluiten als die ontwerp-intrekingsbesluiten nemen. GS constateerde dat dit ten onrechte toch is gebeurd. Daarbij heeft vergunningverlening alleen getoetst aan geldend beleid, zonder daarbij de uitkomst van het spoeddebat van 16 november te betrekken waarin PS heeft laten weten geen medewerking te willen verlenen aan het intrekken van Gelderse natuurvergunningen voor Rijkswegen.
- Ambtelijk is GS per nota geadviseerd om de besluitvorming over de intrekkingen op te schorten toter de Via15-uitspraak bij de RvS en als er meer duidelijkheid van de minister van Nens komt over extern salderen. GS heeft echter besloten om de intrekkingen direct stop te zetten om PS de gelegenheid te geven om nadere kaders mee te geven. Het gaat niet om besluiten voor projecten waarover bestaande afspraken zijn gemaakt. Het gaat vooral om nieuwe projecten, waarover nog geen afspraken zijn gemaakt. Hiermee worden Ring Utrecht en Knooppunt Hoevelaken genoemd.
- Dat IenW/RWS niet direct na de publicatie van alle intrekingsbesluiten of de mogelijke terugtrekking daarvan is geïnformeerd, moet als beginnersfout worden gezien. De ambtenaar in kwestie is nog maar anderhalve maand werkzaam op dit dossier.
- Het ambtelijk advies is juridisch beoordeeld als niet van invloed op de lopende procedures bij de Raad van State met betrekking tot de projecten Via15 en Ring Utrecht.
- GS heeft echter anders besloten, namelijk de voorgenomen intrekking van de ontwerp-intrekingsbesluiten. De denkriching voor het GS-besluit ontstond dinsdag 17 januari 2023. Het was niet mogelijk om daarover voorafgaand aan de GS-vergadering iets te delen. Pas woensdagochtend werd bekend dat de Statenbrief zou worden verstuurd. Dat betekent dat Gelderland IenW/RWS hooguit een paar uur eerder dan nu het geval was, kon informeren.
- Gelderland heeft nog niet eerder ontwerp-intrekingsbesluiten ingetrokken. Ambtelijk wordt nu uitgezocht wat daar precies bij komt kijken en welke stappen hiervoor moeten worden doorlopen.
- Het moest allemaal snel vanwege de maatschappelijke onrust en om met PS in overleg te kunnen treden. De gestuurde Statenbrief spreekt enkel nog de intentie uit.
- De politieke commotie in PS is verschoven. Eerst wilde men vooral dat 'in Gelderland gegenereerde stikstof' niet aan projecten buiten Gelderland zou worden besteed. De afgelopen maanden wil men vooral dat stikstofruimte allereerst voor natuurverbetering en legalisatie van PAS-melders wordt ingezet.
- Bekend is dat gedeputeerde Witjes IenW/RWS heeft laten weten dat het voornemen om de ontwerpbesluiten terug te trekken geen betrekking heeft op de besluiten voor de Via15. Er wordt nog uitgezocht om welke ontwerpbesluiten het precies gaat. In de Statenbrief is dat bewust algemeen gehouden. Duidelijk is dat er één ontwerpbesluit zowel Via15 als Ring Utrecht betreft. Bekeken wordt of dit kan worden gesplitst.
- De Statenbrief ligt nu ter info bij PS. Het is nu aan PS om de brief te agenderen of hiervoor een spoeddebat aan te vragen. Voor de provinciale verkiezingen staat nog maar één Statenvergadering gepland, op 8 februari 2023. Of er een spoeddebat komt moet nog blijken.
- GS willen dat ambtelijk eerst de gevolgen bekend zijn van de Via15-uitspraak en de uitwerking van de in de brief van de minister van Nens aangekondigde aanscherping van het beleid voor extern salderen. In beginsel wordt daar dus op gewacht, tenzij PS anders beslist.

- IenW heeft in het gesprek verzocht om zo snel mogelijk op de hoogte gebracht te worden van wat de inzet is. Door de provincie wordt ambtelijk bekeken of IenW/RWS voorafgaand aan 8 februari 2023 (de laatste Statenvergadering voor de verkiezingen) op de hoogte kan worden gebracht van de insteek waarmee GS het debat wil aangaan.
- In het gesprek hebben RWS/IenW ambtelijk de provincie gewezen op de parallel nog lopende beantwoording van een brief van GS aan de Minister over de wijze van informeren over extern salderen door IenW/RWS, een bij RWS binnengekomen WOO-verzoek over extern salderen en een van de provincie verkregen verzoek om een zienswijze voor een daar lopend WOO-verzoek over extern salderen.